

Közösségszervezés BA – Záróvizsga tételek ÁLTALÁNOS TÉTELEK

1. Ismertesse a kultúra és a környezet kapcsolatrendszerére vonatkozó különböző kultúraelméleti nézeteket! Néhány ókori és újkori filozófiai nézet, valamint a kulturális antropológia ökológiai irányzatának eredményei alapján ütköztesse azokat az eltérő álláspontokat, amelyek szerint a kultúra és a természet ellentétpárt alkot, vagy éppen ellenkezőleg, szoros összefüggésrendszert alkot!

2. Foglalja össze az európai kultúra értékrendjét jellemző főbb tényezőket! Térjen ki az antik és a keresztény alapokra, a felvilágosodás és a modernitás eszméire; az Európai Unió értékeit a 2017. évi *Római Nyilatkozat* alapján elemezze!

3. Vázoljon fel egy átfogó képet a mikroszociális stratégiák alakulásáról, benne a nők és a felnövekvő generáció (a gyermekek és az ifjúság) helyzetéről az emberi kultúra történetében! (A család és a gyermek az ókori társadalmakban, a középkorban, a kereszténység hatásai. A felvilágosodás új szemlélete, modernizáció és emancipációs törekvések, a nők és a gyermekek társadalmi szerepének változásai a modern társadalmakban.) **Emelje ki, és mutassa be a 19-20. század legfőbb reformpedagógiai törekvéseit, s illusztrálja példákkal!** (Célestin Freinet, Maria Montessori, Rudolf Steiner, John Dewey, Domokosné Löllbach Emma, Müller Márta, Dolch Erzsébet) Fogalmazza meg, napjainkban milyen üzenetei lehetnek ezeknek a törekvéseknek!

4. Az ifjúság világa a 21. században. A demográfiai csoportok közül jellemezze az ifjúságot, mint életszakaszt! Ezen belül térjen ki az következőkre: *választásos életrajz, közösségek és virtuális közösségek, társadalmi értékek változásai, kultúrafogyasztás és szabadidőeltöltés, sebezhetőségek az oktatásban és a szabadidőben.* Egészítse ki mindezt azzal, hogy mit jelent az objektív és a szubjektív életminőség fogalma, és ezt hogyan szolgálhatják a művelődés különböző formái/szintjei (legyen szó bármilyen kikapcsolódásról, vagy akár tanulásról/önképzésről).

5. A család intézményének változásai az új évezredben (családtípusok; a család funkciói; szocializáció a családban; a gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke és a család életvilága) Mutassa be a mai magyar társadalmat legfontosabb jelzőszámai és társadalmi folyamatai mentén! Ismertesse alapvető demográfiai jelzőszámait, korfáját, a jelenlegi és a várható tendenciákat; a társadalom etnikai és nemzetiségi összetételét (multikulturális társadalom); társadalmi szerkezetét, a depriváció fogalmát és mibenlétét; valamint a települési szintű társadalmi folyamatokat, beleértve a migrációs jelenséget is. (Mindezek alapján fogalmazza meg, hogy a közösségszervezőknek, humánfejlesztőknek miért érdemes

ezekkel tisztában lenni, lehet-e és ha igen, milyen szerepük a társadalmi és egyéni problémák kezelésében?)

6. Definiálja és értelmezze a kultúra, a kommunikáció és a művelődés fogalmát, mutassa be összefüggéseit a kulturális átadás kontextusában! Definiálja a kultúra univerzális jelenségeit, a művelődéstörténet egy-egy korszakából kiemelt példákkal mutassa be őket, érzékeltetve az emberi kultúra egyetemességét és a kulturális átadás hatását! Mutassa be röviden, hogy napjaink kultúrákövetítő munkájában hogyan építhetünk a kultúra univerzális jelenségeire! (Pl. épített környezet, gasztronómia, ünnep stb.)

7. Értelmezze a tanulás hétköznapi és tudományos fogalmát! Ismertesse az önszabályozó tanuló és tanulás jellemzőit! Hozza összefüggésbe a tanulási stílusokat az intelligenciákkal, értelmezze ellentétpárok segítségével a tanulási stratégiákat! A figyelem és az emlékezet szerepe a tanulásban (koncentráció, a figyelem megtartása és váltása, a figyelem fejlődése; a munkamemória és a gondolkodás, hosszú távú emlékezet, a konstruktív emlékezet). Komplex tanulási stratégiák: SQ4R, PQRS.

8. Mutassa be az embernevelés tudományának fogalomrendszerét és tudományrendszertani helyét! (Értelmezze antropológia, pedagógia, andragógia, gerontológia, egész életen át tartó tanulás fogalmát!) Definiálja a felnőttkori tanulás, felnőttnevelés, felnőttoktatás, felnőttképzés fogalmát, helyezze ezeket kontextusba! Tárja fel az andragógia tartalmi jellegzetességeit, hasonlítsa össze a pedagógiai és az andragógiai modellt! Ismertesse a felnőttkori tanulás célját, funkcióját, területeit, intézményeit! Példákkal illusztrálva foglalja össze a tanulás színtereit: a formális, a nem-formális és az informális környezetben zajló tanulást!

9. Mutassa be az intézményesült felnőttoktatás/felnőttképzés kialakulását, rövid történetét és jelenlegi helyzetét Magyarországon! Jellemezze a felnőttoktatási/felnőttképzési rendszert 1989-től napjainkig, mutassa be, milyen intézményei, lehetőségei vannak, és hogyan működik a szabályozása! Ismertesse az iskolarendszerű felnőttoktatás és az iskolarendszeren kívüli felnőttképzés jellemzőit! Magyarozza el, miért tapasztalhatjuk a felnőttkori tanulás felértékelődését, s hogy mi az egyéni, a társadalmi és a gazdasági jelentősége, haszna! Értékelje a felnőttkori tanulás eredményességét befolyásoló tényezőket is, és mutasson példákat arra, hogy végzett szakemberként hogyan támogathatja a felnőttkori tanulást!

10. Definiálja és értelmezze a kultúraváltás fogalmát! Röviden ismertesse a magyarországi művelődés történetének kultúraváltásait, s mutassa be, hogy a kultúrákövetítésben és az iskolázásban ezek milyen következményekkel jártak! Röviden ismertesse a 20. század végi infokommunikációs-digitális kultúraváltást is, bemutatva, hogy ez milyen kihívásokkal szembesíti a kultúrákövetítést, benne az oktatást és a kultúrákövetítő intézményeket!

11. Definiálja és értelmezze a közművelődés fogalmát, mibenlétét, és mutassa be a közösségi művelődést szolgáló intézmények rendszerét a mai Magyarországon! Térjen ki részletesebben a kulturális szaktörvény hatálya alá tartozó közgyűjteményekre és művelődési otthon-típusú intézményekre (ismertesse típusaikat, feladataikat – illetve az alapszolgáltatásokat – és szerepeiket, melyeket betöltenek vagy betölthetnének a közösségi művelődésben és a felnőttkori tanulásban)!

12. Értelmezze a korszerű infokommunikációs eszközök és a közösségi alapú média felhasználhatóságát a közösségépítés és a közösségi tanulás szolgálatában! Definiálja a digitális tudatosság és a digitális identitás fogalmát, vizsgálati módszereit. Ismertesse a különböző közösségi tartalmegosztó felületek leghatékonyabb felhasználási módjait, a közösségi médiában rejlő veszélyeket, az online szintéren jelentkező konfliktusok és az online zaklatás kezelési módjait, adatvédelmi és szerzői jogi vonatkozásait!

13. Mutassa be az alapvető menedzsment funkciókat és egymásra épülésüket! Térjen ki az oktatási/kulturális szervezetek szervezeti sajátosságaira és menedzsment-kihívásaira is!

14. Mutassa be a magyarországi nonprofit szféra működésének keretfeltételeit! (jogszabályi háttér, statisztikai adatok, tendenciák, szervezeti formák, szervezet alapítása és működtetése) A szervezeti formákra vonatkozó példákkal is illusztrálja a mondanivalóját!

15. Összegezze, hogy tanulmányai során (a Lokális társadalomismeret, civil társadalom I-II. és a Nonprofit szektor című kurzusok keretében) **milyen tapasztalatokat szerzett a civil szféra működéséről!** A tétel lezárásaként foglalja össze, hogy véleménye szerint e tapasztalatokat hogyan tudja alkalmazni jövőbeli szakmai tevékenységei során!